

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
ev. ref. lelkész.

TÁRS SZERKESZTŐ:
PAÁL GUSZTÁV,
ev. ref. koll. tanár.

KIADJA:

Az Erdélyi Ref. Egyházkerület
„Egyházi Ertekezlete“

Megjelenik:

minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egy évre . 4 kor. Negyedévre 1 kor
Fél évre . 2 kor. Egy szám ára 10 fill

Szerkesztőség és kiadóhivatal

hová a lapba szánt kéziratok

==== reklamációk és ====

előfizetési pénzek küldendők

==== Maros-Vásárhely, ====

Szentgyörgy utca 9. szám.

==== ev. ref. lelkészi lakás. ====

A reformáció társadalmi hatása

A reformáció vallási hatását többször feltűntették e lap hasábjai: kimutatták, hogy hitjavítás Krisztushoz való visszatérés, rekrisztianizáció volt az az szó teljes értelmében. A reformáció közművelődési hatásáról is gyakran esett szó: bebizonyítottuk, hogy a XVI. századbeli hit- és erkölcsjavításhoz fűződnek a népek jobb iskolázásának, a tudományok szabad művelésének, a nemzeti irodalmak kiképződésének s a népek értelmi felvilágosodásának nagy tényei. Én jelen alkalommal a reformáció társadalmi hatásáról akarok egyet-mást elmondani.

A reformáció alapjául szolgáló evangélium természeténél, belső mivoltánál fogva bámulatos szabadság teremtő és szabadság-biztosító hatalom. Az evangélium, mint már Pál apostol kitapasztalta, Istennek hatalma, az Úrnak a lelke. Már pedig a hol az Úr lelke van, ott van a szabadság; mert az Úr lelke első sorban az emberi előítéletektől, az ál-tekintélyektől s a bűnök rabságából megszabadító erő és hatalom. Lelkiismeretet fölszabadító, gondolatot szabadabbá tevő, lelket függetlenítő szabadság. Megismeritek az igazságot és az igazság szabadokká tesz: a mint Jézus mondá. A reformáció által visszavivott evangélium lelki függetlenségének, erkölcsi sza-

badságának, emberi hivatásának érzetére emelte az addig szellemi kiskoruságban, erkölcsi és politikai gyámság alatt tartott emberiséget.

Ez a reformáció nagy szociális hatása, a mely fokozatosan érvényesült a hitjavítást elfogadó népnek magán- és közéletében.

A mint Paul Janet megjegyzi: „A XVI. század az evangéliummal három nagy eszmét vitt be a népnek tudatába: a vallási, a lelkiismereti és a politikai szabadságot“. Se szabadság-elvvel új alapot nyer az ujkori társadalom. Ezért mondják a németek: Németország szabadságának alapját Luther vetette meg. Ezért tanítja Ranke: Az Egyesült-Államok virtuális megalapítója — Kálvin. Hazánk története is azt bizonyítja, hogy a magyar szabadságot, alkotmányt és függetlenséget a protestánsok mentették meg. Laveley is kiemeli, hogy a lelkiismereti, a politikai szabadság és a népfőlség elve logikailag és történetileg a reformáció gyümölcse. A reformáció, a hol csak meggyökerezett, mindenütt szivós erélylyel követelte s ha másként nem lehetett, politikai és társadalmi forradalommal is kivivta a modern társadalom alapelveit: az egyéni szabadságot, a vallási türelmet, a jogegyenlőséget és a népfőlséget. Hisz köztudomású tény, hogy ezeket a szabad eszméket, jóval a nagy francia forradalom előtt, először és sikeresen a protestáns országokban valósították meg:

a hollandus „koldusok“, az angol puritánok, az Amerikába menekült independensek (Williams Reger).

A reformáció okozta nagy szociális forrongások miatt, kivált a református keresztyénséget évszázadokon át forradalmárnak hirdették az ellenségei. Két évszázadon át tanította nemcsak a jezsuitizmus, hanem a befolyása alatt állt politikai tudomány is, hogy a protestantizmus politikailag egyjelentésű a revolúcióval s hogy a kik elvetették a pápa uralmát, azok csak alkalomra várnak, hogy a királyokat is elűzzék. Ez azonban pusztá rágalomnak bizonyult. Köztudomásu tény, hogy a széles körű szabadságon, a népképviselőten és önkormányzaton szervekedett evangéliumi protestáns államokban rend, béke, egyenletes és folytonos haladás uralkodik, a melyeket az első elrendezkedés forrongásaitól többé nem zavartak meg politikai forradalmak. Ellenben az evangéliumhoz vissza nem tért nemzetek körében, eltekintve a szellemi és anyagi elmaradottságtól, minden 20—30 év alatt támad egy-egy forradalom; mert mint *Lavaley* helyesen magyarázza: *a római politikai morál vagy zsarnokságra, vagy anarchiára vagy fölváltva mindkettőre vezet*; az evangélium érlelte szabadság pedig politikai zavargások és forradalom nélkül egyenletes és folytonos fejlődést biztosít a nemzeteknek. Bizonyítékul elég, ha Franciaország, Olaszország, Spanyolország, Belgium és a Délamerikai köztársaságok, e kiválóan róm. katolikus országok példájára hivatkozom, a mely országokban az evangélium hiányában teljességgel nem tud meggyökerezni a békés fejlődést biztosító szabadság, a mely országok tele vannak államfelforgató anarchis-tákkal s nihilistákkal és gyakori politikai zavargásokkal.

E tények magyarázata nagyon egyszerű. Az evangélium erejét nélkülöző féktelen szabadság-vágy határtalan önbizalmában elveszti az erkölcsi egyensúlyt; sem égi, sem földi hatalmat maga fölött el nem ismer és Voltaire szavaival a földi és menyei királyra egyaránt oda kiáltja: Tapossátok el a becstelent! vagy Ravailac és Lucheni módjára gyilkos tört ragad a földi felségek ellen. Ellenben a protestáns egyének és

nemzetek az evangélium tiszta erkölcsi tartalmából annyi mérséklő és nemesítő erőt vesznek magukba, hogy szabadságuk szabadossággá, függetlenségök féktelenséggé sohasem fajul. Az evangéliumban és az Isten kegyelmében való élő hit eleven ereje féket vet a háborgó és lázongó lélek vad kitöréseinek. Helyesen mondja Froude, a jeles angol történetíró, hogy „a szabadság azokban az országokban, a melyek a reformációt elvetették, többé sohasem mutatkozott tiszta vallásos színben; ha visszatért, forradalmi szellemben tért vissza, mint minden válás és erkölcsi rend szilaj tagadása.”

Nagy oka van tehát az evangéliumi protestantizmusnak arra, hogy az evangélium adta szabadságát féltékenyen őrizze, gondosan ápolja s esetleges kinövéseitől az evangélium segítségével megtisztogassa; fontos hivatása a mai protestantizmusnak, hogy hiveit nemzedékről nemzedékre az evangéliumi és társadalmi szabadságra nevelje. Az evangéliumi szabadság isteni erején nyugszik a protestantizmusnak nemcsak a saját hitbeli, erkölcsi és egyházi autonómiaja, hanem ebben gyökereznek a nemzetéletnek amaz autonóm erői is, a melyek a szabad és alkotmányos Magyarországot az osztrák és római abszolutizmustól a múltban megmentették, s a jelen és a jövő esetleges válságai között megtartani hivatvák. Azért a szabadságban, a melylyel a reformáció megajándékozott, minden evangéliumi protestáns ember szilárdul megálljon, hogy boldog lehessen az egyház és a haza.

A kevélység.

Máté XXIII. 8.

Magyar bünröl esett szó egy társaságban valaha, ahol egyik magyar bünnek a restséget mondták és idézték ama német példaszót, amit a rest emberre szoktak mondani: „A magyar hideg rázza.” Tovább kutatta e társaság a mi nemzeti büneinket és mindjárt kisült, hogy a mi bününk a restség mellett a kevélység is. Így hát a restség és kevélység édes testvérek volnának — legalább minálunk. És van is ebben az igazságban valami, mert a rest, hogy eltitkolhassa a munkásember előtt dologtalansága szégyenét, rendesen a kevélység lenéző hangján kicsinyli a munka alacsnóságát. Ugy, hogy igaza van koszorús költőknek, mikor azt mondja valamelyik irásában: Nincs olyan magyar, kinek lenézni valója ne lenne. (Jókai.)

Ez a bűn pedig, nemhogy nekünk, magyaroknak nem lenne a halálunk, hanem még Megváltó urunk is óva inti tanítványait a kevélységtől, azt mondván: „Ti ne hívassatok Mestereknek, mert egy a ti Mesterek a Krisztus, ti pedig mindnyájan atyafiak vagytok“

Ne hívassatok Mestereknek . . . így szól az Üdvözítő, a mi szójárásunkra fordítva az: ne légy több, ami vagy. Amit úgy is értelmezhetünk, hogy mindenki maradjon meg abban a körben, munkában, hivatásban, melyre az Úr állította és ne akarjon többet még mutatni se annál. Ezt pedig dehogy is akarjuk megérteni.

Ahogy hivatalnoknak mondja magát a hivatalos takarító szolga, vasut-igazgatónak a piros zászlós váltóőr, börtön-felügyelőnek a fogházőr, nagysága a minden jó ruhába öltözött nő és nagyságos úr minden ember, kinek nem lyukas a cipője, ékesen kiáltó bizonyosság; ne hívassatok mestereknek . . . !

De még egyszerű falusi népünk is hódol ma e szokásnak: a gazda, ki fiát nélkülözéssel bár, de taníttatni akarja, földbirtokos lesz a fia beszédében a kollegium falai között, minél jobban fogy az apai gazdagság otthon az évek teltevel, a kevélység bűnét megszokott ifju tudatában: annál inkább földbirtokos. A régi világ evangéliumi egyszerűségében felnevelt gazdatiszt vagy ispán — már jószágigazgató, gazdász fia beszédjében . . . Az egyszerű falusi pap tanuló fia pedig úgy cimezi haza leveleit, miben pénzt kér: Nagytiszteletű . . . Sőt még a legények mulatságán is külön mulatság van a legutolsó faluhelyen is, ahol már a gazdagság a választófal.

Látom, eltűnök, fáj a szívem e magyar bűn miatt, míg az evangelium hangja mindennél erősebben cseng fülemben: ne hívassatok Mestereknek . . .

Erdély ragyogó fénykorában Bethlen Gábor fejedelem egyedül volt „önagysága“ és Rákóczi a „nagy-ságos fejedelem“. És ma nagyságos úr a jogász gyermek s mindenki, ki kocsira ül. Milyen végtelen lelki szegénység, sivár kevélység ez, mely önző álomba ringatta az embereket! Ne hívassatok mestereknek . . .

Hát az a fényűzés, minek alapja szentén a kevélység, minek való szerteszét? Jobbak leszünk-e? Ha az evangélium „gyenge ruhára“ kíváncsi sokasága szelid feddést kapott, nem érthetünk mi is belőle? És ha a családi békét, a tisztesség jölétet dulja fel az adósságra alapított fényűzés: van-e értelme? Ó a hány czifrázkodó szegény ember, a hány adósságon pompázó nő, a hány uzsora-kölcsönön létrejött gazdag lakoma van, mind hangos beszéd, melyre a komoly intelem: Ne hívassatok Mestereknek!

És ha okát kutatjuk ennek, az evangéliummal merőben ellentétes irányzatnak, féltő, hogy a Mesterként odajutunk, honnan ő is vevé a kemény beszédekre való jogot: a farizeusok lelke költözött mibélünk. Az a lélek, a mely még a templomban, imádság közben is csak megvetéssel gondol arra, ki nem rangbeli.

„Ez a legkönnyebb megtévelyedés, hiszen mi „mindnyájan atyafiak“ — a keresztyénség kevélység nélkül való társadalmát kellene, hogy alkossák.

Bábel tornyának építői kevély beszédükre megzavarodván nyelvükben (I. Móz. XI.) elszéledének. Minket is elszéleszt a kevélység. Ha a szeretet egy nyelvét értjük, akkor nem leszünk kevélyek.

Séba kevélységében tábort ütött Dávid ellen és Abela városában egy asszony véteté fejét (II. Sám. XX. 22.). Kevélységünk minket is romlásba viszen, sokszor a legcsekélyebb akadályon bukunk el.

Baltazár a templom szent edényeit fertőztette meg kevélységében és Darius hadaiban oly hamar elérte sorsa. (Daniel V. 50) Nekünk is kerülnük kell hát e szégyenletes bünt, mert életünket kevélységünk mihamar megrontja. Ha atyafiszeretettel járjuk az életnek anélkül is nehéz rögtuját, akkor értjük meg az evangelium igazságának mély értelmét.

Ehhez nem sok dolog kell, csak egy. Ez pedig igen nehéz, azért ez a szoktatás és saját természetünk megtagadása volna.

Probáljuk meg először csak úgy, hogy — és hangsúlyozom — jóakarattal lássuk meg a mások sorát. Aztán érdeklődünk is jóakarattal irántuk. Akkor már az atyafiság szívünkben van. Az érdeklődés aztán vizsgálódóvá fog tenni. És ha vizsgálódunk, felfedezzük magunkban is a kevélységet sok minden dolgunkon. Felfedezzük másokon is e kevélységet és meg fogunk undorodni tőle. Ez a pont, amelyben atyafiságunk munkálkodni kezd. Kezdünk mást is jóakarattal hibája elhagyására birni és ha ekkor vizsgáljuk meg előbbeni érzelmeinket, úgy érezzük egész lelkünket, mintha virágos rét volna, tele jóillatu virágokkal, melyek illatukkal és színükkel gyönyörködtetik az embert, gyógyító hatásukkal pedig javulást hoznak ezer szenvedőnek. Az előbbeni állapotunkban lelkünk az olyan rózsás kerthez hasonló, amelynek sűrű vasrácsain keresztül még az emberek sem tudnak eléggé gyönyörködni a virágok pompájában.

Ezt én magamon így tapasztalom.

Ha e sorok olvasása csak egy embernek veszi el kevélységét: nem hiába szól az evangelium, nem hiába irtam: Ti ne hívassatok mestereknek: mert egy a ti Mesterek, a Krisztus!

Osváth Lajos

Ima.

Elmondattott 1907. aug 14-én Orbán Ferenc kir. tanácsos, főgondnok neje tetemének, a brassói ev. ref. temetőbe levő családi sírboltba való átszállítása alkalmával.

Örök Isten, édes jó Atyánk, felszált ismét a korporsó a szeretet karján a mulandóság éjjeléből, hogy békés nyugalomra helyeztessék itt, e gonddal megépített kicsi hajlékba, annak áldott emlékü lakója!

Óh Uram, akkor ama gyász napon, megszaggett szívvel éreztük mindnyájan a nagy veszteséget.

A veszteség érzése ma még talán közvetlenebb, mert üresen áll az otthonban az áldottnak helye és szereteteinek homloka borujában, sohajaiban az elköltözöttnek lelke lebben meg. Mégis te Uram, a sebzett sziveknek már vigasztalást nyújtottál, a reménység igéjében, hogy: „a ki cselekszi a te akaratodat megmarad örökre”.

— Atyánk, a ki cselekszi a te akaratodat... Az üdvözült egész élete, a te akaratod cselekvése volt. Oh bizony Uram, nem csak övéi, hanem mi mindnyájan, míg élt, az ő nemes lényének varázsa alatt állottunk. Te rendelted úgy Uram, hogy az igazak élete ragyogjon előttünk, mint a nap. Igen Uram, érezzük, hogy az igaz ember: szavaiból, tetteiből, egész valójából tisztító, nemesítő erők áradnak ki. Ilyen hatalom volt közöttünk annak a kinek lénye, most a nyugalom ez új otthonába költözik.

Istenünk és jó Atyánk, te állítottad a női élet központját a családi körbe. A családi körben volt az elköltözött is; igaz anya, hű hitves. Az igazságnak és hűségnek pedig örök Istenünk jutalma van tenállad. Ezért nekie is megengedted, hogy szemeivel lássa, mint alkotnak családot gyermekei; megengedted, hogy megsimogathassa, bár egyik kis unokájának aranyfűrtös fejcskáját.

Itt a családi körben volt ő méltó hitvese, annak a férfiúnak, a kit neki rendeltél élettársul. Részesse volt ama nemes munkának, melyet férjében mindig csodáltunk. Igaz Uram, hogy a nő nem oldhatja meg a férfi feladatait, nem végezheti el a férfiúra várakozó munkát. Mégis a jó nő nélkül nincsen igaz élet a földön.

A te akaratod az jó Istenünk, hogy a nő veszi le a férfi vállairól, a mindennapi gondot, hogy a férfi szentelhesse tehetségei javát hivatásának. Bizony Uram, mi az élet harcossai, a világból sokszor sebzett szívevel térünk otthonunkba, de az otthonból ismét újult erővel térünk meg a kötelesség mezejére. Uram, a lelkikincsekkel, a melyekkel a hitves tesz gazdagabbá, mi a minket környező világot tesszük nemesebbé.

Igy teszed te Uram az evangyélium szellemétől áthatott nőt nemcsak a család, hanem az emberiség mentőjévé is. Atyánk, Istenünk, ilyen anya és hitves volt az Üdvözült lélek! Anya, ki az Úrtól vagyon. Hitves, ki disze volt házának.

Ki cselekszi a te akaratodat, megmarad örökre. Oh, mond Uram, hogy az üdvözült is megmarad övéinek örökre! Ott lesz a bánatos férjjel és erőt ad neki és bizonyosságot a viszontlátás reményében. Ott lesz gyermekeivel is, kik mindig látni fogják jóságos arcát. És azokból a jó magvakból, a melyeket az ő anyai keze ültetett sziveikbe, aratás lesz; most az apa lelkében, a vő és meny életében, majd az unokák szép jövőjében, Oh, Uram, mond, hogy a család életének jövőjében, történetében ott lesz az édes anya lelke is az édes anya áldása velük lesz mindörökké!

A ki Atyánk cselekszi a te akaratodat, megmarad örökre. — Megmarad nálad is életnek Istene! Tudjuk, hogy midőn mi most itt tisztességet teszünk az elköltözött porsátora felett, ő már ott fenn nálad él az örökkévalóságban. Földi sátorát itt lenn e kis hajlék fogja befogadni, de ott fenn ama mennyei hajlékban lelke már rég fénybe, örömbe öltözködött! Uram adj e béke hajlékban földi részének csendes pihenést, lelkének a mennyben üdvözítő örömet és kedveseinek a viszontlátás hitében, bizonyos reménységet. Amen.

Utóima.

Megdicsőült lélek, a gyöngéd szeretett építette földi sátorodnak; e csendes hajlékot. Ide zarándokol mától kezdve kedveseid lelke megpihenni, míg majd mind együtt lesztek ismét az Úr akaratából, ama mennyi hajlékban, hol nincsen mulandóság és változásnak árnyéka. Pihenj addig is csendesen, a szeretet fog örködni álmaid felett. Te pedig Istenünk és édes atyánk a te mennyei világosságod égi fényével, világosítsd meg a szegény beteg szívek buját, baját. Amen.

Péchy Árpád
brassói ev. ref. lelkipásztor.

Isten igéje.

A betegek barátja.

ELSŐ RÉSZ.

Bibliai történetek.

I.

Ó-Testamentum

6.

Ábrahám hite.

Ábrahám hitt az Úrnak és tulajdonított neki igazságot. I. Móz. 15, 6.

Ábrahámot a hívők atyjának is nevezhetjük, mert ő Izrael ősatya volt s e népről pedig jól tudjuk, hogy egy Istent imádott, amikor még az emberiség legnagyobb része bálványimádó pogány vala.

De a mi hitünk bölcsője is Izrael vallása volt. És nemcsak azért vallhatjuk őt a hívők atyjának, hogy az egy igaz istent ismerte és tisztelte, hanem azért is, hogy gyermeki alázattal bizott az Úr szeretetében és ígéretében.

Ábrahámot az ő szülőföldről hívta el az Isten, ahol pedig gazdag, tisztelt és boldog volt. Az Úr hívta s ő hitt és ment. Ez a hit volt vezére, nehéz vándorlásai közben is és ez tette őt nyugodtá minden körülmények között. Egyedül az busította, hogy gyermektelen volt, de azért nem panaszkodott soha. Már azon volt, hogy egyik szolgálójának gyermekét fogadja örökösévé s utódjául, a mikor az Úr egy csillagsugaras estén azt kérde tőle: „Ábrahám, meg tudod-e számlálni az ég csillagait? Látod, oly sokan lesznek a te gyermekeid és gyermekeidnek gyermekei.” Ábrahám már oly öreg volt, hogy egyébként már nem is gondolhatott volna gyermekekre, de hitt az Úrnak. És az Urban való ezen erős bizalma, állhatatos hite kedvességet talált Isten előtt, még nagyobb kedvességet, mint az ő igazságossága, lelki nemessége és erős jellemének egyéb ékességei.

Bizonyos, hogy hit nélkül nem lehetünk Isten méltó szolgálói. Isten útjai nem a mi útaink. Megpróbál, megsanyargat Ő nem egyszer. Sokszor sötét boruval takarja el előttünk a fényes napot. Hát aztán? . . . Szabad-e csüggednünk, kétségbeesnünk? Soha! Néztük Ábrahám példáját, a ki — miután Izsák fia megszületett — parancsot kapott az Úrtól, hogy őt saját kezével feláldozza. Milyen keserves lehetett ez. De Ábrahám hitt és minden jóra fordult, mert az ő hite kedves volt az Isten előtt.

Drága betegem! Ha az este eljön, nézd ablakon át beragyognak hozzád az ég csillagai. A milyen sok csillag van az ég boltján, éppen olyan sokak Isten ígéretei, olyan fényesek és olyan drágák. Tanuld meg, hogy: az ember hitből él.

Kövess engem! . . .

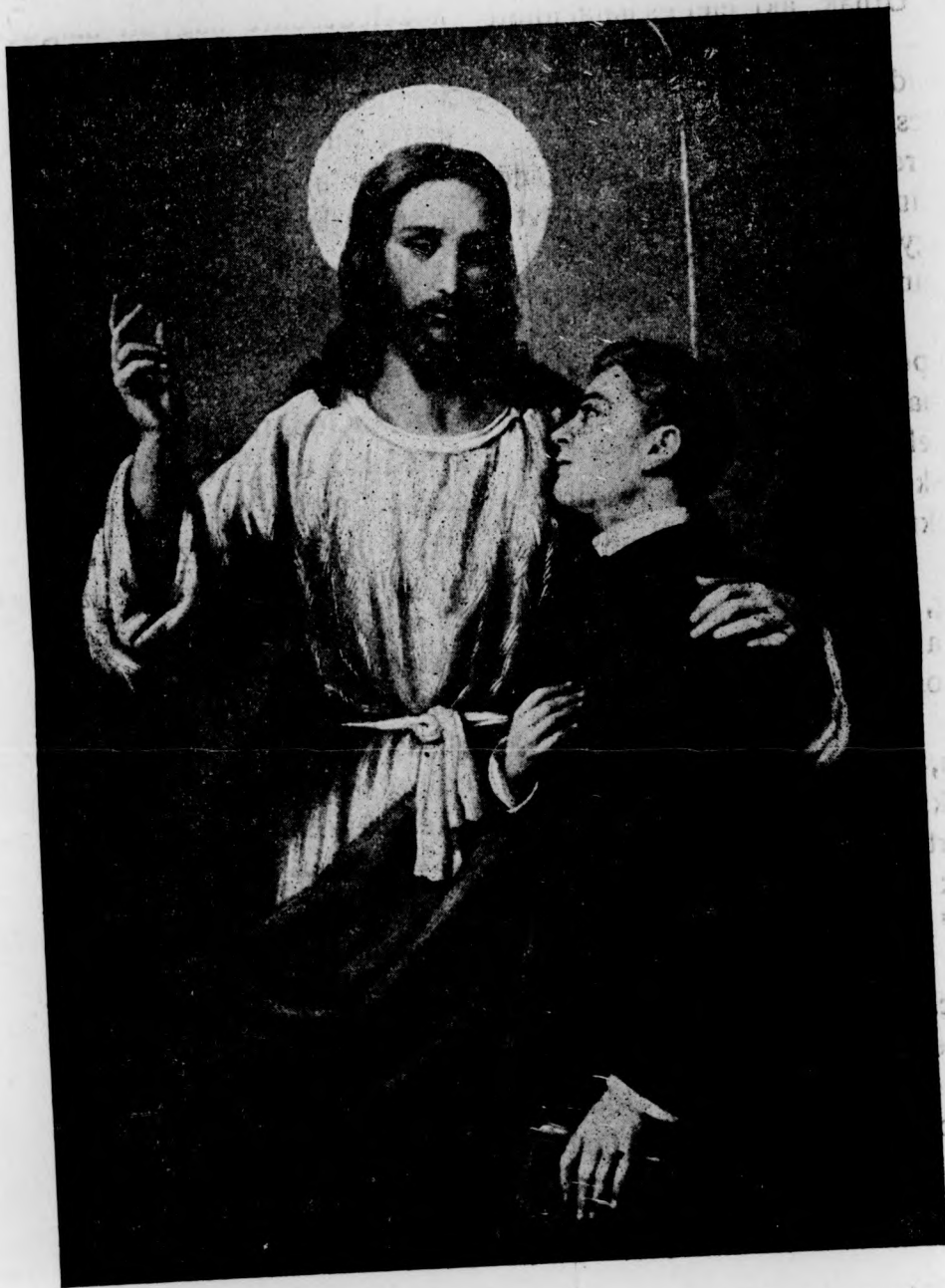
Máté 8, 22.

Kövess engem! Így szól az Úr Jézus Krisztus hozzád kedves gyermekem. Szól hozzád, de vajjon te megérted-e az ő hívó szavát?

Talán azt kérdeled első sorban, hogy miért is hív és hova hív?

Hív, hogy megtartsa a te életedet s üdvösségre vezéreljen téged. Ezért hív. Ne is kicsinyeld az ő szent hívó szavait, hanem kövesd. Nézd: benned még a tiszta ártatlanság lakozik, a melyet nem szeplősített

be a bűn lehellete. Azért hív, hogy ebben az ártatlanságban, testi és lelki tisztaságban tartson meg tégedet. Ha őt követed, ha az ő intéseit, tanításait megtartod, oh akkor hiába jön el hozzád a kísértő, a mely a rosra, a bűnre akar csábítani, mert te nem az ő szavait hallod, hanem azét, aki így szól hozzád: Gyermekem, engem kövess. Engemet! T. i. őt az Úr Jézus Krisztust. Talán a kísértő arra csábít, hogy ne hallgass szülőid, tanítóid jó tanácsaira, a mások okos beszédeire. Talán éppen arra int, hogy ne nézz sem mire, a mi téged az olyan dolgoktól tilt, a melyek előtted kedvesek és a te szemeidnek kívánatosak. Talán azt mondja: Nyulj a máséhoz is, ha az neked

tetszik; hiszen úgy sem látják. Talán egyebet is mond, hogy ne nézd az igazságot, hanem keresd a hamis ságot, ha annak látod hasznát . . . csalj . . . lopj . . . gyilkolj . . . ha azzal célotat eléred. Még többet is mond: ne ügyelj ifjúságod ártatlanságára se, áldozd fel azt is, mert fiatal vagy, tehát éppen ez a te idő arra, hogy élj, élvezz.

Kedves gyermekem! Lelkem egész melegével és szeretetével azért csak arra kérlek, hogy Jézus Krisztus szavát hallgasd meg. Ő szól: Kövess engem. Ő tiszta volt, szent volt, Isten fia volt. Kit követhetnél tehát méltóképpen? Ő a te ifjúságodnak ba-

rátja s arra tanít, hogy élj tiszta életet, becsületességben, mert a te neved is feliratott a mennyben. Azért minden őrizésnek fellelte megőrizd a te szivedet és úgy élj, hogy a ifjúságodat senki meg ne utálja!

Tehát azért hív, hogy Isten és emberek előtt kedvességre tehesz szert.

Hová hív? Hív, hogy vele együtt testvér légy, a szerető mennyei Atyának édes gyermeke, kegyelemből megváltóttja és méltó az üdvösségre.

Azért maradj meg azokban, a melyeket tanultál és hallgasd meg az Úr Jézus Krisztust, midőn hozzád szól: Kövess engem!

Kegyesség útja. Nines idő az imához.

Egy lelkész egy haláleset alkalmával egy kereskedő házához jött, aki nem éppen határozott keresztyén, de iparkodó üzlet-ember volt. Öreg atyját éjjel a gutta ütötte meg, ami természetesen az egész családra megrendítően hatott. A lelkész arra használta fel e hangulatot, hogy a gyászolókat komoly szavakkal a közeli válság órájára útálja. Egyetlenegy napot se küzdjünk meg vagy végezzünk be annélkül, hogy imában ne ajánljuk át magunkat az Urnak, aki élet és halál fölött uralkodik.

„Az már igaz,” mondá a házigazda, „csak időnk volna rá; de nekünk nincs időnk imához.”

„Uram” válaszolt erre a lelkész, „ön kereskedő és jót tud számolni — számoljunk együtt egy keveset? Hány órája van önnek egy napon?”

„Tizenhat vagy tizennyolc, mert hat óránál többet ritkán alszom.”

„Az órának hatvan perce van, szorozzuk tehát hatvannal: az kerekszámban ezer percet tesz. Egy ájtatos miatyánkhoz csak néhány perc szükséges.”

„De egy igazi kereskedőnek minden perce drága és sokszor egyet sem nélkülözhet,” válaszolt kitérőleg a megszorított kereskedő.

„Akkor engedje meg, hogy egy más kis számítást is tegyek,” viszonzá a lelkész. „Tegyük fel, hogy üzletében naponta 50 koronát keres. Nemde?”

„Legalább annyit.”

„Tehát ötven korona, az ötezer fillér. Most ha azt kívánnám, hogy az Urnak, akinek az egész üzletét köszönheti, csak öt fillért, bevételének ezredrészét, mindennap mint hálájának adóját adja meg; méltánytalan kívánság volna ez?”

„Semmiképen.”

„Ez tehát megint a csendes miatyánkhoz szükséges perc volna. És ha öt percet vesz,” mondá a lelkész végül, „az, naponta az ön rendelkezésére álló időnek fél százaléka, ezalatt már családjával nygyesülve imádkozhat, ami az egész napra áldás volna.”

Erre már nem válaszolhatott a kereskedő semmit.

Lutherről ismeretes, hogy már deákkorában Erfurtban az volt a rendszabálya: „Szorgalmas imádkozás több mint fél tanulás” és későbbi életében sokszor azt mondhatta reggel: Ma megint nagyon sok a munkám, azért igen szorgalmasan kell imádkoznom, hogy a munkát annál jobban győzzem.”

John Quincy Adamsról, az Egyesült Államok elnökéről, aki 1848-ban halt meg, azt mondják, hogy minden reggel, többnyire négy órától ötig, imádkozott és a bibliát olvasta. S bizonyára egy olvasónknak sincs több munkája, mint Amerika első emberének.

Egy derék öreg tanító azt mondta magáról: „Ha néha testem igen lomha volt az imához, azt mondtam

neki: én naponta háromszor elmegyek veled az evéshez, tehát neked is épp annyiszor velem kell menned, ha a lelkem mennyei táplálékkal akar jóllakni. Az én tapasztalatom az, hogy keresztyénségemnek első idejében imám olyan volt, mint egy szivattyuskút, később mint egy csöveskút s végre mint egy szökőkút.”

Egy kegyetlen gyermek története.

Egy alkalommal nőtestvérével a mezőn menve, nyulfészekre bukkant, melyben nyulacskák voltak egymás mellé lapulva, melyeket anyjuk ta'an éppen az ő közeledésükre hagyott magukra. Leánytestvére legott simogatni kezdte a puhaszörű állatkákat s nekik mindenféleképpen kedveskedett. Nem így a kegyetlen szívű fiu — Ő fekhelyükről fölvette és kis leánytestvére könnyei és kérései ellenére egyenként jó magasra a levegőbe dobálta s kajánul nevetett és gyönyörködött a mint a nyulacskák a földre ütődve élet telenné váltak. Tiz esztendő mulva ugyanez a két testvér egy városba volt, de mily különböző állapotban! A férfi gyilkosságért halálra ítélve, egy börtönben sinylődött s nyomorultan várta, hogy mikor viszik az utolsó utra. Nőtestvére eljött hozzá, hogy a földi életben még egyszer meglássa. Ekkor a szerencsétlen fogoly így szólt hozzá: „Emlékszel-e arra nyulfészekre, melyet tiz évvel ezelőtt találtunk volt; mennyire kértél akkor, hogy ne bántsam a kis nyulakat; de én kinevettelek? Tökéletesen hiszem, hogy Isten attól a naptól fogva hagyott el engem és engedte, hogy saját rossz utamon haladjak. Ha könnyeid akkor megindítottak volna, most sem te, sem én nem hullatnók a keserű könnyeket.”

Egyháztársadalmi élet.

Szászsebes ünnepe. Isten kegyelme jóságosan nyilatkozik meg az egyes emberek és emberitársaságok életében. Legközelebből ott látjuk abban a szép munkában melynek eredményeül szászsebesi egyházközségünk örömmünnepet ül akkor, mikor e hó 25-én ujonnan választot lelkészét hivatalába beiktatja. E nap öröme az anyaszentegyháznak és magyar nemzetünknek. Mert e naptól kezdve új bátyája van egy nemzetiségileg kitett helyen mindkettőnek. Adjunk hálát érte Istennek. De adjunk hálát azért is, hogy egy oly szilárd kitarásu, buzgó lelkész kezébe tette le a szervezés munkáját mint nagytiszt. *Benedek Károly* alvinci lelkész, a ki nemes odaadással fáradozott a szászsebesi ref. hívek összegyűjtésén, az egyházközség megalapításán és most az új lelkésznek hivatalába beiktatásán.

Az ünnepély sorrendje. 1. Előjáték orgonán: Makkai Dániel énektanár által. 2. Gyülekezet éneke. CX. zsoltár, orgonán kíséri: Makkai Dániel. 3. Bucsuzó

és beiktató beszéd. Tartja: Benedek Károly ref. egyházmegyei főjegyző. 4. Gyülekezet éneke: CCXIX. Dicséret 1. és 3. vers. Orgonán kíséri: Makkai Dániel. 5. Ima. Tartja: Kovács Károly új ref. lelkész. 6. Gályarabok éneke. Énekli s orgonán kíséri: Makkai Dániel. 7. Beköszöntő beszéd. Tartja: Kovács Károly új ref. lelkész. 8. Ének: „Menybenlakó én Istenem.” Énekli és orgonán kíséri: Makkai Dániel. 9. Hymnusz.

A magyar katolikusoknak — Pécs. Az a szívós, kitartó és öntudatos törekvés, a melylyel a magyar katolicizmus vezetői egyházi érdekeiket s egyuttal a pápizmus ügyét szolgálják, érdekesen nyilatkozik meg abban a programmban, a mely a most megnyitott pécsi VII. katolikus nagygyűlés tárgysorozatát tartalmazza. A szorosán vett hiteli kérdéseken kívül egész tömege a kérdéseknek olyan, amely a korszellem hatása alatt serkenti munkára a magyar katolicizmus vezetőit.

Felekezeti elfogultság nélkül állapíthatjuk meg, hogy az orsz. nagygyűlés egy újabb hatalmas lépés a katolikus hitélet fellendítésére és fokozására.

Nekünk éppen ezért egy nagy aggodalmunk van a gyűléssel szemben, látván azt a tétlen közönyt, a mely a magunk érdekei iránt mindenféle megnyilvánulást, az i. e., hogy az a tűz, a mely a katolikus nagygyűlésen fel szokott lángolni, Pécsen újabb táp lesz az ország klerikalizmusa számára és nyomában hatható-sabban fogja áldozatait követelni a felekezeti gyűlölködés.

Irodalom.

A marosvásárhelyi ev. ref. kollegium értesítője.

Évszázados protestáns büszkeségünk, a kálvinizmus virágzó veteményes kertje: helyi református kollegiumunk, a régi szokásokhoz hiven az idén is kiadta a lefolyt tanévről szóló értesítőjét. Ugy a jelen alkalommal, mint mindig édes örömet vesszük kezünkbe e nagy és dicső multtal bíró tanintézetünk értesítőjét, már csak azért is, mert ez az intézet már sok kiváló férfiut adott édes magyar hazánknak és nemzetünknek, de jóleső érzéssel eltelve nézzük át azért is, mert abban mindig érdekes és komoly munkát találunk. Az ez alkalommal megjelent értesítőt a magas képzettségű és tehetséges ifju tanárnak: Nagy Endrének szakértelemmel, nagy gonddal és szorgalommal készült székfoglalója nyitja meg. „Horatius és Maeceras” címen. Ezt követi a Csiki Lajos igazgató évváró beszéde, melyben élénk színekkel ecseteli a tanév történetét. Ugyanezen értesítő ad számot a tanulók kebeléből alakult ifjusági körök évi működéséről is.

„Vallásos gondolatok Arany János költeményei alapján”.

Ilyen cím alatt hagyta el a sajtót egy kis füzet, melynek az evangélium lelkétől áthatott gazdag tar-

talma a Biró Sándor, székelyudvarhelyi ref. vallásnár székfoglaló értekezését foglalja magában. Érdekes és sok helyen ötletes megfigyelések és megjegyzések alapján vonván párhuzamot a vallás és költészet között, az Arany János vallásos tárgyú költeményei alapján s a vallásos hit és tiszta élet fontosságáról szólva tanítványai elé állítja követendő elvül Krisztusunk vallásának sarkalatos tételét: „Szeresd az Istent, szeresd az embert!” Ez igazán szép értekezést, melynek minden szavát mély vallásosság sugallotta, ajánljuk olvasóink szives figyelmébe.

H i r e k.

Olvasd a bibliát!

Ábrahám könyörög Sodomáért.

(Mózes I. k 18, 16, 33.)

Csudálatos baráti viszony volt az, mely Ábrahám és az Úr között fennállott. Isten betér hajlékába, felfedezi előtte szándékait, figyel az ő kérésére. És az Isten most is hajlandó ilyen közösségbe fogadni mindenkit, a ki Szent Fia által keresi kegyelmét. (Ján. ev. 14, 23.)

Aranymondás.

Imádkozzatok egymásért, hogy meggyógyíttassatok, mert igen hasznos az igaznak buzgósgos könyörgése. Jak. lev. 5, 16

Oktató jegyzetek.

I. Isten szándéka. Isten azért látogatta meg Ábrahámot, hogy kijelentse előtte, mi az ő szándéka. Áldást hirdett annak, ki hiszen benne; nemsokára véget ér a várakozás ideje s Ábrahám meglátja az áldás örökösét. Ítéletet hirdett a gonoszokról, a kik betöltötték az álnokság mértékét Ábrahám buzgó kérelmére kegyelmet hirdett, ha tiz igazat talál Sodomában. De mivel annyi sem volt, el kellett pusztulni a gonosz városnak. Isten most is tudatja velünk szándékait; azt, hogy minden embert boldogítani akar; azt, hogy Jézus könyörgésére minékünk is megkegyelmez. De hirdeti azt a szándékot is, hogy elveszti azokat, kik megvetik Jézus közbenjárását. (Máté 1, 23)

II. Ábrahám könyörgése. A fenyegető ítélet nagy szánalmat keltett Ábrahámban. Nemcsak Lótót sajnálta, hanem mind a többi embert és öregeket, gyermekeket, kikre a kárhozott várt. Mindent megtett, hogy őtet megmentse. Megalázta magát, az Úr előtt állhatatosan könyörgött, míg az Úr meghallgatta. A hívő embernek megengedi tehát az Isten, hogy imája által befolyása legyen a világ sorsára. Mi is törődünk-e embertársaink sorsával, mi is megteszünk-e mindent, hogy megmentjük őket? Hittel és állhatatosan imádkozunk-e érettök?

Egy p'álzi fejedelmet az a veszély fenyegetett, hogy az ellenség egész udvarával együtt elűei várából. Vitézei arról beszélgettek, hogy akkor vajjon miből élnek meg? Egyik azt mondta: Én tudok vívni. Egy másik: Én értek az esztergályos mesterséghez. Egy harmadik: Én értek a zenéhez. Egy azonban így szól: Én imádkozni tudok s azért hiszem, hogy jó dolgom lesz akármihez fogok.

— **Gyászhir.** Marosludason f. hó 17 én egy buzgó, egyháza iránt áldozatkész kálvinista férfiú hunyt el: Albitl Eczken Sándor földbirtokosban, ki egy házi czélokra 300 000 koronát hagyományozott. Temetése 19-én volt a marosbogáti református sirkertben, melylyen részt vett az erdélyi reformátusok püspöke: főtisztelétű dr. Bartók György ur is. Az elhunytat gyászolják: Szalma Sándor öz. Fosztó Gézáné szül. Belényesi Gizella, Lázár Aurél Kolozsvári kir. főügyész helyettes és neje Belényesi Vilma és gyermekei, Belényesi Sándor, Eczken Nina, Eczken Klára. férje Os-váth Lajosné, Eczken Berta, unoka-hugai, Nagy Pálné, szül. Fosztó Berta és gyermekei. Az Úr adjon a megboldogultnak csendes nyugalmat, s a gyászolóknak fájdalmas sziveinek adjon vigasztalást!

— **Intimitások a trónörököséről.** A „Szeged és Vidéke” egy nagyon érdekes levelet közöl legutóbbi számában, amelyik állítólag Ferencz Ferdinánd trónörökös közvetlen környezetéből származik és a következőket tartalmazza: „A király nagyon sokszor és nagyon szívesen tárgyal kormányzati ügyekben Ferencz Ferdinánd trónörökössel. Teljesen alaptalan a trónörököséről elterjedt az a vélemény, hogy nem szereti a magyarokat és hogy klerikális érzelmű. Ferencz Ferdinánd nemcsak tanulta nyelvünket, és nemcsak tökéletesen beszél is magyarul, sőt mindig megrendeli a magyar könyveket s rendelő leveleit állandóan saját kezűleg és magyar nyelven írja. Neje szintén tanult magyarul és férjével mindennap több órán keresztül magyarul beszélget. Ami a főherceg klerikális érzelmeit illeti, az abbéli nézetek eloszlatására teljesen elengedő az, hogy környezetéből több egyházi férfit elbocsátott. A király iránt való hódolatának azzal fog kifejezést adni, hogy trónralépése után II. Ferenc József néven fogja a két országot kormányozni.

Ország-világ.

— **A béke palotája.** Hágában nagy ünnepek között augusztus elsején tették le annak a palotának az alapkövét a melyben a békekongresszus tagjai ez után gyűléseiket fogják tartani. A palota építési költségeit Carnegie fedezi. Vilma királynő ebből az alkalomból az orániai rendjelet adományozta Carnegie-nek. Nem lesz-e ez a béke palota a gyűlölség forrása?

— **Zavarok Marokkóban.** Marokkóban a benschü-löttek megtámadták az európaiakat s közülök többit megöltek. Az európaiak részint a konzulatusokra, részint pedig a kikötőben horgonyzó hadi hajókra menekültek. A nagy hatalmak hadihajókat küldöttek a szentháboru megakadályozására.

— **A németek kormányozható léghajója** A francia és német nemzet versengésére nézve jellemző hír érkezik Berlinből. Mult vasárnap történt, hogy a Patrie nevű kormányozható léghajója részt vett a longchamps-i csapatszemlén s az ünnepség résztvevői ujjongva ünnepezték Lebaudyt, a léghajó tulajdonosát abban a tudatban, hogy ilyen léghajója nincs a németeknek. De nem sokáig örülhettek a francziák képzelt diadal-muknak. Most ugyan is azt jelentik Berlinből, hogy a német hadseregnek is van már kormányozható léghajója. A léghajót állítólag néhány nappal ezelőtt egész csöndben bocsátották föl oly helyen, a hol kíváncsi emberek nem láthatták. A négy óráig tartó kísérlet a berlini jelentés szerint fényesen sikerült. A francziák öröme tehát korai volt, ha ugyan a hír igazat mond és nemcsak arra való, hogy elroncsa a a francziák örömet.

— **Ferenc József.** a békeközvetítő Edward angol király és Vilmos német császár dacára, hogy közeli rokonok, nem jó barátok. Nem jó barátok különösen politikai okokból, mert Vilmos császár mindenféle a német hatalmat szeretné előtérbe tolni Anglia rovására, mivel szemben azután az angol császár tervei dugába dőljenek. Edward angol király mint minden évben, az idén is a marienbadi fürdőben tartózkodik néhány hétig, honnan augusztus 15-én Ischlbe (Stájerország) utazott Ferenc József király meglátogatására. Sokan ezt a találkozást nagy jelentőségű politikai eseménynek tüntetik fel. Állítják, hogy néhány nemzetközi kérdés

megbeszélése mellett Ferenc Józsefnek célja Edward királyt és unokaöccsét Vilmos német császár kibékíteni s barátságos egyetértést létesíteni egyrészt Anglia és Franciaország, más részről Németország és Ausztria-Magyarország között.

— **Oroszországi állapotok** Odesszából táviratozzák, hogy a forradalmárok a politikai foglyok börtönét fel akarták robbantani és csak az utolsó órákban sikerült a rettenetes merényletet, mely talán sok száz ember életébe került volna meggátolni. A titkos akna már elkészült és a bombákat, pokolgépeket is elhelyezték a börtönfalai alá. Ekkor jöttek a börtön hivatalnokai a merénylet nyitjára és eddig még nem tudták megállapítani vagy legalább is titokban tartják, hogy kik követték el a merényletet.

A pályatévészett.

Irta: S. Váradi Albert

Utolsó gondolkodnak a harangok, a gyászmenet beért a temető kertbe; ott a szomorú embercsoport egy ujonan ásott sirt áll körül, melynek tátongó ürege fölé leteszi bús terhét: egy virágokkal borított koporsót. Mély csend áll be, melyet csak a gyászoló szivekből fel-feltörő fájdalmas zokogás és néhány pillanat múlva a felhangzó halotti ének bús siráma szakít félbe. Azután egy őszhajú férfiú, a kis falu öreg lelkésze lépik közelebb a gyászkoporsóhoz, ajkai szólásra nyílnak és beszédet kezd a csalódásról, összetört reményekről: egy utat-tévészett rombadólt ifjú életről... Majd elhallgatott az agg s a koporsót beeresztették az alatta tátongó sötét gödörbe. Mindenki egy-egy marok földet dobott utánna, aztán az ismét felhangzó gyászdal s a koporsóra hulló föld okozta tompa dübörgés szivettépő hangjai közt a szomorú gyülekezet elhagyta a temető kertet.

Az előbb még tátongó üreg szürke alkonyatra már dombbá vált s a temető hallgatag csöndjét csak távozó sirhantolók lépései s az ásók és lapátok halk csörömpölése zavarta meg...

A kis falu népe irigykedve tekintett a Bodrogi Zsigmond két fiára: Andrásra és Sándorra, a tanító ur is büszkén mondogatta, hogy e két tanítványából majd még nagy, híres ember lesz, Bodrogi Zsigmond pedig a boldog édes apa örömtől duzzadó kebelével tekintett fiaira, mert késő vénsége erős és biztos támaszát vélte bennök s ebben az édes reménységben elhatározta, hogy mindent fog érettségük áldozni, csak-hogy taníttathassa, „hogy urak legyenek”. Eleinte a míg az alsóbb iskolákat tanulták még csak ment valahogy, de a midőn már be kellett vigye fiait a nagy városba, akkor bizony már elkövetkeztek a nehéz napok.

Drága élet a városi élet, nem szegény embernek való! Pénz kell oda. Először eladta két szép hizott sertését, majd a tehenét is, hogy pénzt teremthessen fia számára. Így ment ez tovább is és alig egy pár év alatt majdnem minden vagyonát felemészttette a két fiu taníttatása.

Sándor, a kisebbik fiu, ki már egyidő óta különös figyelemmel viseltetett az otthoni dolgok s agg szülei sorsa iránt, látva hogy édes szüleinek állapota mind inkább sivárabbá válik és tekintetbe véve, hogy édes

apja is betegeskedik, elhatározta, hogy ő nem tanul tovább, nem költeti többet szüleit, hanem elmegy haza, mert látja, hogy otthon milyen égető szükség van a segítségre, egy szorgalmas munkás kézre. Ugy is tett. Az öreg Bodrogi egyfelől sajnálattal, de másfelől örömmel fogadva a Sándor óhaját, belenyugodott a fia akaratába. András pedig úr akart lenni s folytatta tanulmányait tovább. S édes apja, bár igen sokszor nélkülözést is szenvedett miatta, de azért szívesen, édes örömeit áldozta amit csak tudott fiáért, hogy szerencséséjét, boldogságát biztosíthassa.

És Bodrogi András bevégezte tanulmányait, már csak valami livalt kellett magának keresnie, hogy kenyérhez jusson. De ez nem ment könnyen. Évek teltek el és Bodrogi András még mindig csak folyamodott, pályázott mindenfelé és mindenüvé sikertelen, mert bárhová pályázott is, rajta kívül még százan, meg százan voltak pályázók, kiket protekciójuk mindig András elébe helyezett. Így hivatal nélkül cimboráival folyton csak a kávéházakat, vendéglőket látogatta, neki adta magát az iszákosságnak, kártyázásnak, adósságba keveredett, erőtelen lelkét megmetyeltyék a nagy városban a rossz társaságok, szóval teljesen a züllés útjára lépett. S édes apja az öreg Bodrogi mitsem tudva erről, azt gondolta, hogy az ő fia ott a nagy városban nélkülözéseket szenved, ezért tehát annak, a mit a Sándor két keze munkája a házhoz szerzett, nagyrészt mindig Andrásnak küldte, így biztatgatva Sándort: „küldjük édes fiam András bátyádnak, segítsük őt s majd ha állást kap jövedelméből visszafizeti nekünk...”

Az öreg csak küldte mindegyre. András pedig pazarolta tovább a nagy város mulatóhelyein. Végre valahogy aztán bejutott egy kis hivatalba. Ebből ugyan — bár a sok tanuláshoz képest nem volt méltó hivatal — de valahogy csak megélhetett volna; hanem most már kötelességeinek nem tudott eleget tenni. Korhelységével betegséget szerzett magának, mely egészen leverte. Elhagyva hivatalát hazament öreg szülőihez.

Midőn belépett a szülői házba egészen megdöbentek az öreg Bodrogiék, mert a nagy úr helyett, kit maguknak elképzelték, egy kopott ruhájú, összetört, vézna, beteges alak állott előttük s ez volt az ők hivatalnok fiok: Bodrogi András. S a megrendült édes apa, ki eddig büszke örömmel gondolt az ő András fiára, ki fenn a nagy városban fényes palotában lakik, most összetört reményei felett állva, fájdalmában könnyes szemek csak Sándorra vetettek hálás, jóleső tekintetet, csak őt látta már olyanoknak, ki agg napjainak hű ápolója legyen, csak egyedül benne vigasztalódott meg...

A csillagok már feltűntek az égen. A kis falura néma éj borult. S a felkelő hold halvány sugarainál, ama frissen hantolt sírdomb felett egy új fejta tűnik elő a temető bokrai közül s azon e név áll: „Bodrogi András”.

A Dr. Schmidt G. főtörzsorvos és physikus által feltalált hies

FÜL-OLAJ

megszüntet gyorsan és alaposan időközi **süket-
éget, fül-folyást, zúgást és nehézhallást** még idült esetekben is. Ára üvegenként használati utasítással 2 frt. Kapható **Debreczenben, Kossuth-utca 8. szám** az „Arany Egyszarvu“-hoz című gyógyszerárban.

Agrár takarékpénztár r. t. Maros-Vásárhelyt.

Teljesen befizetett alaptőke egy és fél millió korona.

Fióktételek és kirendeltségek:

Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sz.-Udvarhely, Sepsiszentgyörgy és Székely-Keresztur.

Jelzálogkölcsonöket nyújt földbirtokra és bérházakra legjutányosabb feltételek mellett, ugyszintén **törlesztéses kölcsönöket 500 koronától** kezdődőleg a törlesztést és kamatot magában foglaló fél évi részletfizetések ellenében **4 1/2% alapkamattal**.

Leszámitól 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat, utalványokat és adósleveleket.

Elfogad betéteket könyvecskére, folyó, vagy cheque számlára és azokat rendszerint **fe'mondás nélkül fizeti vissza**

Bank és pénzváltó osztályunk üzletköre:

Ertékpapir, idegenpénzek vétele és eladása.
Tőzsdei megbízások.

Sorsjegyek eladása letétjegyre és egyenlő havi **részletfizetésre.** Az első részletfizetése után a sorsjegyekre eső nyereségy már a vevőt illeti.

Kölcsönök nyújtása értékpapirokra.

Osztálysorsjegyek főelárusítási helye. Szelvény-beváltás.

Letétek. Elfogadunk értékpapirokat, okmányokat megőrzésre.

Költségmentesen megvizsgáljuk mindennemű sorolás alá eső értékpapirok huzását.

Kivándorlóktól érkező pénzek, utalványok, csekkek legolcsóbb beváltási helye.

Képviseli a legrégibb és legnagyobb biztosító intézetet a „Trieszti Általános Biztosító Társaság” (Assicurazione Generali) és eszközöl tűz-, üveg- és jégkárt, valamint betörés elleni, végre élet és balesetelleni biztosításokat a legolcsóbb díjak mellett.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMEZSÉZŐ TERMÉSZETES
HASHAJTÓSZER.

„VASÁR NAP”

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES HETILAP.

== AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET EGYHÁZI ÉRTEKEZLETÉNEK KIADÁSA. ==

Szerkesztik: Tóthfalusi József ref. lelkész és Paál Gusztáv ref. koll. tanár, Maros-Vásárhelyt.

Mi a „Vasárnap” célja?

A „Vasárnap” célja az, hogy legyen a mi olvasni tudó és olvasni szerető magyar és első sorban erdélyi református magyar véreinknek komoly irányu, egészséges szellemi táplálékot adó, a világ dolgairól helyesen tájékoztató olvasmánya, a melyből tápot merítsen hitének, vallásos szükségletének; megismertesse teendőivel, hogy azok teljesítése által igaz keresztyén magyar ember lehessen.

Hogyan fizessünk elő a „Vasárnapra”?

A „Vasárnap” előfizetési díja egész évre 4 korona, félévre 2 kor., negyedévre 1 korona. Előfizetünk úgy, hogy a megfelelő előfizetési díjat postán utalványozva a „Vasárnap” kiadóhivatala címére Maros-Vásárhelyt, Szentgyörgy-utca 9. sz. címre elküldjük. A megrendelést czélszerűen eszközölheti mindenki a maga illetékes lelkésze útján is, a ki szívesen fogja az előfizetési díjat hozzánk elküldeni.

Ne hanyagoljuk el a megrendelést, hogy a lap küldésében fennakadás ne álljon elé.

A „Vasárnap” jutányos áron hirdetések is elfogad.

